

**ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՔԱՐՈՁԸ ՍՊԵՏԱԿԻ ԵԿԵՂԵՑՈՒ
ՀԻՄՆԱՐԿԵՔԻ ԺԱՄԱՆԱԿ**

Սիրելի հոգևոր եղբայրներ, հարգարժան ներկայացուցիչներ քաղաքային իշխանությանց, սիրելի մարզպետ, քաղաքապետ և այլ պաշտոնատարներ մեր Հայաստանի մոր Հանրապետության և, մանավանդ, սիրելի Առաջնորդ Գուգարաց թեմի՝ Սեպուհ սրբազան և թանկագին, ամենասիրելի հավատացյալներ՝ անդամներ Սպիտակի մեր հայ համայնքի.

Ես գգում եմ, որ մեր կյանքի մեջ արձանագրվում է անմոռանալի մի օր, որը պիտի հիշատակվի մեզանից հետո եկող գալիք սերունդների կողմից: Այս օրը Աստուծո ալցելության օրն է մեզ, այս եկեղեցու հիմնաքարերի օծման արարողության միջից: Այսօր մի սովորական շենք չէ, որ կառուցվում է, այլ Աստուծո և մեր ժողովրդի հանդիպման վայրն ենք պատրաստում և ընծայում Աստծուն և հայցում Նրանից, որ իջնի մեր հոգիների մեջ, թագավորի մեզ և վերածի ճշմարիտ Եկեղեցու:

Եկեղեցին Աստուծո ներգործությունն է մեր մեջ Քրիստոսի միջոցով, Ավետարանների միջոցով և, մանավանդ, նրան հավատարիմ ժառանգորդ մեր Սուրբ Հայրերի, կենդանի և կենդանարար եկեղեցական, հոգևոր, մշակութային ժառանգությամբ և ավանդությամբ: Այս օրը ես արձանագրելու եմ «Սպիտակի օրը Մայր Աթոռի պատմության մեջ»: Մենք եկել ենք այսօր ոչ թե սովորական հովվապետական ալցելության, այլ հատուկ նպատակով, այս օրը շքեղ կերպով, հոգևոր ապրումներով լեցնելու համար մեր կյանքում և մեր ժողովրդի, մեր Հայաստանի ժողովրդի և Եկեղեցու կյանքում: Եկել ենք այսօր մեր սրբազան եղբայրների, մեր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանության անդամների, ԱՄՆ-ի Արևմտյան թեմի առաջնորդի, Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսության եպիսկոպոսների և աշխարհական անդամների ընկերակցությամբ, ասելու ձեզ, որ օրն այս, օգոստոսի 10-ը, մնալու է ձեր կյանքի մեջ որպես այն գեղեցկագույն օրը, որ պատմելու է ձեր զավակներին, ձեր թոռներին և ձեր ժոռներին՝ ասելով, թե քանդվել էր մեր եկեղեցին տարիներ-տարիներ առաջ, բայց քանդված չէր հավատքը մեր մեջ: Դա է կարևորը: Քարը կգա ու կգնա, քարը փոշու կվերածվի, քարի տեղ Աստված էլի մեզ քար կտա, բայց եթե մեր մեջ Եկեղեցին մեռնի, մենք կմեռնենք, եթե հավատքը մեր մեջ դադարի, մենք կդադարենք քրիստոնեական հասկացողությամբ մարդ լինելուց, հայ լինելուց: Մեր պատմության էջերը բացեք և դիտեք, պիտի տեսնեք քանի՝-քանի՝ հազարավոր եկեղեցիներ քանդվեցին մեր պատմության մեջ, ոչ թե միայն երկրաշարժից, այլ նաև մեր թշնամիների կողմից և՛ Արևելյան Հայաստանում, և՛ Արևմտյան Հայաստանում, բայց մեր թշնամիները, բոլոր ճանապարհները փակելով, չկարողացան մի ճանապարհ փակել: Հավատի ճանապարհն էր, որ հոգու ճանապարհով էր անցնում, և թշնամին չկարողացավ գտնել այդ ճանապարհը, չկարողացավ քանդել

մեր հոգին, քանդեց քարը. քանդեց մագաղաթը, քանդեց նյութը. բայց չկարողացավ քանդել հոգին, հավատքը. գիրքը. մշակույթը, լեզուն, այն բոլորը, որ մեզ կհավերժացնեն: Հետևաբար արթնացե՛ք, արթնացե՛ք. սիրեցյալ զավակներ, մաքրեք ձեր հոգին Քրիստոսի հավատքով և այս եկեղեցին բնակարան է արդարոց. քավարան մեղավորաց, ճանապարհ դեպի երկինք և հավերժություն՝ դեպի Աստված:

Եթե երբեք մենք այս եկեղեցու հիմնարկեցով և օժմամբ պիտի չվերափոխվենք, ապա ինչո՞ւ ենք կառուցում. շե՞նք ենք կառուցում... Եկեղեցին շենք չէ: Մենք ենք մեր կյանքը, մեր դպրոցը, մեր երեխաները, որոնք պետք է փոխանցեն հավատքի ուժը, որպեսզի տոկամ ամեն տեսակի, ինչպես քրիստոնեական հավատքն է ասում. «Երանի այն ժողովրդին, որ գնում է դեպի Ավետարան»: Ի՞նչ է ասում Հիսուս. «Մի՛ վախճաք նրանցից. ովքեր մարմինն են սպանում և չեն կարող հոգին սպանանել», և հայերը հավատացին: Ի՞նչ արեցին 5-րդ դարի վարդաճանց քաջամարտիկ այն հերոսները, սրբերը, որոնք Ավարայրի դաշտում ընկան, իրենց կյանքը, իրենց արյունը տվեցին՝ ասելով. «Այս հավատքից ոչ ոք կարող է մեզ խախտել՝ ո՛չ հրեշտակները երկնքի և ո՛չ մարդիկ, ո՛չ սուրբ, ո՛չ հուրը, ո՛չ ջուրը և ո՛չ էլ ամեն տեսակի հարված՝ որքան էլ որ դառը լինեն այդ բոլորը, չեն կարող խախտել մեր հավատքը»:

Օտարը մեզ չի կարող սպանել. մի տեսակ մահ կա հայի համար՝ մենք մի տեսակ մահ կճանաչենք՝ ինքնասպանություն: Եթե երբեք մեզանից պակասի հավատքը, գիրքը, լեզուն, հայրենիքին ծառայելու ոգին, մեր ինքնության դրոշմը եղող արժեքները և դեպի հավերժական կյանք տանող ուժ ներշնչող գաղափարները, այն ժամանակ մենք կլինենք մեռյալներ՝ կյանքի, ապրելու մեջ մեռյալներ:

Միրելիներ, ես երկար չեմ ուզում խոսել, բայց պարտք զգացի այս քարերի, այս շինությունների գետեղման հետ միասին ձեր մեջ Աստուծո խոսքերը հիմնավորել, ամրացնել, որ դուք հաղորդ լինեք մեր հարազատ մայրենի եկեղեցուն, որպեսզի չլսեք օտարի ձայնին, այլ՝ ձեր հովվի: Ինչպես Ավետարանն է ասում. «Ես ճանաչում եմ իմ ոչխարներին և իմ ոչխարներն էլ՝ ինձ»: Դուք իմ հարազատ զավակներն եք, և դուք մնացեք անսասան, ամուր մեր Առաքելական Եկեղեցու հավատքին և ավանդությանը: Այսօր ես ցանկանում եմ իմ գնահատանքի խոսքն ասել ձեր երիտասարդ նվիրյալ ու ժառանգ առաջնորդին՝ Սեպուհ Եպիսկոպոս Չուլջյանին: Ես նրան ճանաչեցի, երբ վարդապետ էր: Եվ գնահատում եմ իբրև հոգևոր հայր նրա ժողովրդանվեր ոգին, ժողովրդի քրիստոնեական դաստիարակությամբ զբաղվելու ջանքը: Նաև Գուգարաց թեմի մեր բոլոր հոգևորականներին: Այստեղ կամ վաճառորդում, կամ Իջևանում և չգիտեմ տակավին որ վայրերում՝ որտեղ էլ որ գնամ, մեր քահանա կամ վարդապետ հայրերին ասում եմ՝ նվիրվեք այս ժողովրդին, մատաղ եղեք այս ժողովրդին, դրանում է ձեր մեծությունը: Աստված ձեզ չի հարցնելու, թե ինչ եք կերել կամ խմել, այլ պիտի ասի, թե ո՞ր հիվանդին օգտակար եղաք, ո՞ր մեկին բժշկեցիք, ո՞ր մեկին Աստուծո խոսքը քարոզեցիք: Եկեղեցի շինելը հոգևորականի գործն է և ոչ թե նյութական եկեղեցի կառուցողի կամ շինարարի կամ աշխատավորի գործը:

Նաև ես ցանկանում եմ իմ գնահատանքի խոսքն ուղղել մեր մարզպետ-պրն. Վիգեն Խաչատրյանին, որին ես նախապես ճանաչել եմ տակավին, երբ մարզպետ չէր: Ընդհանրապես պիտի հայտնեմ նաև մեր երիտասարդ և աշխատունակ քաղաքապետին: Ես կոչ եմ անում Սպիտակի մեր բոլոր քույրերին ու եղբայրներին, որ երբ եկեղեցին շինվի, եկեք, քար վերցրեք, քար տարեք, աղյուս շինեք, հող թափեք, մի խոսքով՝ ձեր քրտինքը թափեք այս եկեղեցու կառուցման ժամանակ: Այս պիտի լինի ձեր մասնակցությունը, այս կլինի այն միջոցը, որով այս եկեղեցին կլինի ձերը: Ուստի ես ցանկանում եմ, որ իմ կոչը հասնի մեր ժողովրդի բոլոր զավակներին:

Եվ նաև կուզենայի իմ գնահատանքը հայտնել երգչախմբի անդամներին, որ եկել էին և այսպես շենացնում էին մեր եկեղեցին՝ մեր շարականների ճաշակը տալով մեր ժողովրդին: Սակայն, սպիտակցիներ, ամեն անգամ չպիտի սպասեք, որ երգչախումբ գա, այլ կազմեք ձեր խումբը, Սպիտակի դպրաց խումբը, որ շարականները երգեն, որպեսզի վերածաղկի, կերպարանափոխվի մեր կյանքը մեր հայրերի շարականների հնչումովը մեր ժողովրդի կյանքում: Այս առիթով ես իմ գնահատանքի խոսքն եմ հղում այս երկրից շատ հեռու բնակվող այն օտար, ոչ հայ անձերին և կազմակերպություններին, որոնք հատուկ նվիրատվություններով ապահովել են այս եկեղեցու շինարարության մեկ կարևոր մասի ծախսերը և Ե.Հ.Խ. - ի միջոցով, ոչ հայ քրիստոնյա մեր եղբայրները ի սեր մեր եկեղեցու և ավերից ազատված մեր ժողովրդի՝ այս նվիրահավաքն են արել, և դա Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը հատկացնում է Սպիտակի Ս. Հարություն կոչվելիք եկեղեցու շինության իրականացման համար: Թող Աստված նրանց մեկի փոխարեն տա 60, 80 և 100՝ ինչպես ասում է Ավետարանը: Վերջապես իմ գնահատանքը պետք է ուղղեմ Մայր Աթոռի ճարտարապետական խորհրդի անդամներին, որոնք երկար տարիներ աշխատեցին, և հատկապես նրանց մեջ առանձնապես հիշելու եմ այս եկեղեցու ճարտարապետական կառույցի հեղինակ, շատ սիրելի և նվիրյալ Բաղդիկ Արզումանյանին: Ես գնահատում եմ ճարտարապետների և շինարարների գործը և ցանկանում եմ, որ ամենքս մեր լուծման ունենանք այս եկեղեցու շինության գործում:

Վերջացնում եմ իմ խոսքը մեր ամենասիրելի երիտասարդներին ուղղելով այն: Դպրոցական սաներ, երեխաներ, համալսարանի ուսանողներ, ես Հայաստանի տարբեր վայրերում եմ եղել, շատ եմ տեսել ձեզ մասն երիտասարդների, և իմ հույսը դուք եք: Ձեր աչքերի միջից տեսնում եմ հայոց ապագան: Ես ցանկանում եմ, որ դուք լինեք եկեղեցուն կապված, եկեղեցի հաճախեք, մոմ բռնեք, խորան բարձրացաք, մեկ խոսքով՝ եկեղեցին ձեր կյանքովը լցնեք մեր ժողովրդի պատվի և Աստուծո փառքի համար, հավիտյանս հավիտենից: Ամեն: